

СТЕНОГРАФСКИ ДНЕВНИЦИ

на

ХХII-то ОБИКНОВЕНО НАРОДНО СЪБРАНИЕ I РЕДОВНА СЕСИЯ

Брой 27

София, сръда, 21 декември

1927 г.

28. заседание

Вторникъ, 20 декември 1927 година.

(Открито отъ подпредседателя В. Димчевъ въ 16 ч. 20 м.)

Председателствуващъ В. Димчевъ: (Звъни) Обявявамъ заседанието за открито.

Присъствуватъ нуждното число народни представители, за да е заседанието законно.

(Отсъствуватъ следните народни представители: Митю Арамчовъ, Василъ Александровъ, Николай Алексиевъ, Ставри Андреевъ, Никола Аревовъ, Христо Баралиевъ, Рангелъ Барбанаковъ, д-ръ Иванъ Бешковъ, Иванъ Бомбевъ, Стефанъ Бояджиевъ, д-ръ Владимиръ Бурилковъ, Димитъръ Бъровъ, Ради Василевъ, Добри Витановъ, Никола Владовъ, Вълчо Даскаловъ Вълчовъ, Хюсенинъ х. Галибовъ, Йорданъ Ганчевъ, Стойчо Георгиевъ, Страшимиръ Георгиевъ, Христо Гориевъ, Георги Даиковъ, Владимира Димитровъ, Добри Димитровъ, Стефанъ Димитровъ, Момчо Дочевъ, д-ръ Цвѣтанъ Дяковъ, Борисъ Евтимовъ, Георги Енчевъ, Трифонъ Ерменковъ, Борисъ Ецовъ, Станю Златевъ, Димитъръ Ивановъ II, Дойчинъ Ивановъ, Георги Казанаклиевъ, Иванъ Казанджиевъ, Величко Кознички, Боню Колевъ, Иванъ Колевъ, Иванъ Куртевъ, Кънчо Кънчевъ, Теодоси Кънчевъ, Стоянъ Кърлевъ, Коста Лулчевъ, Иванъ Лъкарски, Добри Даневъ, Манаисевъ, Димитъръ Мангъровъ, Калоянъ Маноловъ, Йосифъ Маруловъ, Тончо Мечкарски, Петъръ Миновъ, Добри Митевъ, Димитъръ Мишайковъ, Димитъръ Нейковъ, Тодоръ Димо Некезовъ, д-ръ Борисъ Николовъ, Димитъръ п. Николовъ, Малинъ Паневъ, Стефанъ Пъйчевъ, Иванъ Петровъ, Александъръ Пиронковъ, Георги Пъйчевъ, Александъръ Радоловъ, Григоръ Реджовъ, д-ръ Владимиръ Руменовъ, Иванъ Русевъ, Георги Симеоновъ, Кирилъ Славовъ, Петко Стайновъ, Никола Стамболиевъ, Стефанъ Стефановъ, Христо Стайновъ, Цено Табаковъ, Стефанъ Тасевъ, Ангелъ Томчевъ, Желю Тончевъ, Недѣлчо Топаловъ, Иванъ Хрелонановъ, Кирко Цвѣтковъ Христовъ, Тома Янчевъ Христовъ, Владимиръ Христодуловъ, Кръстю п. Цвѣтковъ, Петъръ Цуцумановъ, Антонъ Ченгелиевъ, д-ръ Никола Чирпанлиевъ, Теню Янгъзовъ, Димитъръ Яневъ и Димитъръ п. Янчевъ)

Бюрото на Камарата е разрешило отпускане на следните народни представители:

На г. Цоню Табаковъ — 1 денъ;
На г. Калоянъ Маноловъ — 4 дни;
На г. д-ръ Борисъ Николовъ — 3 дни;
На г. Тодоръ Кожухаровъ — 3 дни;
На г. Станю Златевъ — 4 дни;
На г. Страшимиръ Георгиевъ — 3 дни;
На г. Кънчо Кънчевъ — 4 дни;
На г. Стефанъ Пъйчевъ — 3 дни;
На г. Недѣлчо Топаловъ — 3 дни;
На г. Георги Енчевъ — 3 дни;
На г. Вълчо Даскаловъ — 3 дни;
На г. Григоръ Реджовъ — 2 дни и
На г. Петъръ Миновъ — 2 дни.

Съобщавамъ на Събранието, че сѫ постъпили:

Запитване отъ пловдивския народенъ представителъ Стоянъ Омарчевски къмъ г. министъръ-председателя и г. министра на външните работи и на изповѣданията, съ което пита: намира ли правителството за удобно да изложи най-подробно на народното представителство, какви сѫ

негови постъпки, които то е направило предъ Обществото на народите за сключването на единъ държавенъ заемъ, какъ сѫ посредната тия негови постъпки и въ какво изобщо положение стои цѣлятъ този въпросъ.

Същиятъ пита по-нататъкъ: първо, намира ли правителството за удобно и необходимо да видигне незабавно военното положение въ двата окръза — Петричкия и Кюстендилския — предъ видъ на това, че причинитъ, които сѫ наложили да се взематъ тия крайни мѣрки, сѫ премахнати, и, второ, намира ли правителството за удобно да съобщи, ако то не иска да видигне незабавно военното положение, при настѫпването кога и на какви именно причини и условиято то би сторило това?

Запитване отъ народните представители: Петъръ Миновъ, Григоръ Чешмеджиевъ, Стоянъ Омарчевски, Димитъръ Нейковъ, Цвѣтанъ Стоянчевъ, Петко Петковъ и Иванъ л. Янчевъ къмъ г. министъръ-председателя и г. председателя на Народното събрание. Г. г. запитвачъ сѫ внесли законодателно предложение за амнистия съ дата 21 юли 1927 г. и молятъ да се съобщи, зано това предложение не е поставено на дневенъ редъ.

Питане отъ разградския народенъ представител г. Станю Златевъ къмъ г. министра на земедѣлието и държавните имоти, съ косто пита г. министра да обясни причините, по които не е изплатена стойността на избитите коне и кобили, заразени отъ болестта „санъ“.

Ц. Бръшляновъ (д. сг): и д-ръ К. Милановъ (д. сг): Никога такива суми не сѫ плащани тѣй бѣрзо, както сега.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Запитванията ще се съобщатъ на надлежните министри и ще се поставятъ на дневенъ редъ за разглеждане.

Питането ще се съобщи на надлежния министъръ, за да даде отговоръ.

Съобщавамъ сѫщо на Народното събрание, че сѫ постъпили:

Отъ Министерството на земедѣлието и държавните имоти — предложение за одобряване V-то постановление на Министерския съветъ, взето въ заседанието му отъ 10 май 1927 г., протоколъ № 28. (Вж. прил. Т. I, № 22)

Отъ сѫщото министерство — предложение за одобрение XXVIII-то постановление на Министерския съветъ, взето въ заседанието му отъ 28 ноември 1927 г., протоколъ № 69. (Вж. прил. Т. I, № 23)

Тѣзи предложения ще се раздадатъ на г. г. народните представители и ще се поставятъ на дневенъ редъ за разглеждане.

Пристигваме къмъ дневния редъ.

Първата точка отъ дневния редъ е: трето четене закона-проекта за организацията на ипотечния кредитъ.

Моля г. докладчика да прочете законопроекта.

Докладчикъ Д. Апостоловъ (д. сг): (Прочита законопроекта изъ юло, заедно съ поправките и прибавките, приети на второ четене).

Въ чл. 28 цитираниятъ „чл. 27“ да се чете „чл. 26“. Това е печатна грѣшка.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Има думата г. министъръ на финансите.

Министъръ В. Молловъ: Въ чл. 19, по съгласие съ дружествата, които правятъ банката, по решение на управителния съвет и съ съгласие на българското правителство, сумата на отпусканите ипотекарни заеми може да се нарама и до 2 хиляди швейцарски франка.

Отъ говориститъ: Нѣма нужда да се вписва това въ законопроекта.

Министъръ В. Молловъ: Азъ казвамъ, че за това имамъ съгласието на дружествата и правя изявление предъ Народното събрание, че евентуално, ако се усъти пужда, особено отъ страна на държавата, да може да се дава и заемъ на по-малка сума, съ единъ минимумъ до 2 хиляди швейцарски франка, това може да се допусне.

Ц. Брышляновъ (д. сг): Нѣма нужда това да фигурира въ законата.

Министъръ В. Молловъ: Да. Това е като изявление.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Които приематъ на трето четене законопроекта за организация на ипотечен кредитъ, моля, да видятъ рѣка. Болшинство, Събранието приема. (Вж. прил. Т. II, № 5)

Пристъпваме къмъ втора точка отъ дневния редъ — трето четене законопроекта за амбулантната търговия.

Моля г. докладчика да го прочете.

Н. Пъдаревъ (д. сг): Нѣма министъръ.

С. Мошановъ (д. сг): Понеже законопроектъ е на трето четене, нека да се разгледа и безъ г. министра.

Министъръ-председател А. Ляпчевъ: Да се пререди.

С. Мошановъ (д. сг): Бѣрзъ е този законопроектъ.

Министъръ-председател А. Ляпчевъ: Ще го разгледаме, когато дойде г. министъръ.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Понеже г. министъръ на търговията не присъства, минаваме къмъ трета точка отъ дневния редъ — второ четене законопроекта за одобряване на договора, сключенъ между българското правителство и Блеръ & С-ие Форенъ Корпорейшънъ, Ню-Йоркъ, и Лазардъ Бръдърсъ & С-ие, Лимитедъ, Лондонъ, за създаване на Българска ипотекарна банка.

Моля г. докладчика да го докладва.

Докладчикъ Д. Апостоловъ (д. сг): Г. г. народни представители! Както изтъкнахъ въ обяснителните бележки, които направихъ въ миналото заседание при доклада по законопроекта за организация на ипотечен кредитъ, същиятъ този законопроектъ организира ипотечния кредитъ само на оторизирани акционерни дружества и банки, имащи седалището си въ България, които ще се занимаватъ съ отпускането на ипотечни кредити, погасяли предимно въ дълги срокове чрезъ анонитети (равни ежегодни плащания), съ привилегия за тия дружества да издаватъ заложни облигации. Като пръвъ опитъ къмъ реализирането на тия обекти, които се създаватъ съ този законопроектъ и, че каква, въ духа на същия този законопроектъ, е и законопроектъ за одобряване на договора, сключенъ между българското правителство и Блеръ & С-ие, Форенъ Корпорейшънъ, Ню-Йоркъ, и Лазардъ Бръдърсъ & С-ие, Лимитедъ, Лондонъ, за създаване на българска ипотекарна банка.

Финансовата и правосъдната комисии въ заседанията си отъ 12 и 15 т. м., мога да ви увѣри, направиха всичко възможно, положиха всички усилия, за да дадатъ възможностъ тълкувания на всички клаузи, които се съдържатъ въ този договоръ. И, както имахте възможностъ да прочетете въ доклада, вижда се, че ние сме се занимали съ всичките по-големи възможности и съ всички въпроси, свързани съ разглеждането на този законопроектъ. Азъ нѣма да се спирамъ върху тѣхъ. Необходимътъ обяснения — ако трѣбва да се дадатъ такива — ще бѫдатъ дадени отъ респективния министъръ, отъ г. министра на финансите.

Азъ, обаче, отъ името на комисиите моля почитаемото Народно събрание да приеме законопроекта тѣй, както той

е представенъ отъ комисиите, а комисиите го приеха безъ никакви изменения, съ изключение само на нѣкои стилистични и преводни поправки, запада отъ толкова значение е вътирането на този законопроектъ да стане единодушно.

Имамъ да ви съобщя, уважаеми г. г. народни представители, още, че въ комисиите по предложение на г. министъръ-председателя, замѣтващъ г. министра на финансите, се реши къмъ чл. 13 пунктъ б отъ договора за създаване ипотекарна банка да се прибави следната нова трета алинея, за която имамъ и съгласието на управителния съветъ на банката, дадено телеграфически: (Чете) „На всѣки случай сумата на влоговетъ не ще може да надмине размѣра на дружествения капиталъ“. Френскиятъ текстъ е: (Чете) „Toutefois le montant des dépôts ne pourra pas dépasser le montant du capital social“.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Има думата г. министъръ-председателя.

Министъръ-председател А. Ляпчевъ: Г. г. народни представители! Прибавянето на тази алинея стана по желанието на нѣкои отъ членовете на комисията, които разбираятъ тънкостите на въпроса. Това, което прибавихме, въ същностъ го има предвидено и въ статутите, които относятъ до добието одобрение — съгласно постановлението на договора — отъ Министерски съветъ. Къмъ чл. 13 пунктъ б прибавихме алинея трета, въ смисъль: влоговетъ, които ще се взиматъ отъ ипотекарната банка, да не могатъ да надминатъ за тѣзи цели капитала. Въ известни стрѣди имане опасение, че тази банка ще вземе много влогове отъ страната и по такъвъ начинъ ще си служи съ мѣстни стрѣдства. За да се избегнатъ това, прибавихме туй постановление.

Докладчикъ Д. Апостоловъ (д. сг): Да не извръща, вмѣсто дългосрочни, само краткосрочни операции.

Министъръ-председател А. Ляпчевъ: Прочетете цѣлия текстъ на французки.

Докладчикъ Д. Апостоловъ: Прочетохъ го.

Министъръ-председател А. Ляпчевъ: Още веднъжъ го прочетете.

Докладчикъ Д. Апостоловъ (д. сг): (Чете) „Toutefois le montant des dépôts ne pourra pas dépasser le montant du capital social“.

Министъръ В. Молловъ: „На всѣки случай сумата на влоговетъ не ще може да надмине размѣра на дружествения капиталъ“.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Има думата народниятъ представител г. Димитъръ Дрѣнски.

Д. Дрѣнски (д): Бихъ желалъ по този въпросъ да се даде едно малко обяснение на народното представителство. Казано е, че влоговетъ не могатъ да надминатъ основния капиталъ. Разбира ли се, че ако се внесе само една трета отъ капитала, влоговетъ могатъ да достигнатъ до размѣръ десетъ милиона швейцарски франка, или пъкъ ще бѫдатъ само въ размѣръ на действително внесения капиталъ?

Министъръ В. Молловъ: Капиталътъ на банката е 10 милиона швейцарски франка.

Г. Данаиловъ (д. сг): Подъ номиналенъ капиталъ се разбира юридически всѣкога капиталътъ на една банка.

Д. Дрѣнски (д): Значи, влоговетъ могатъ да достигнатъ 10 милиона швейцарски франка?

Г. Данаиловъ (д. сг): Може. Азъ поне така разбирамъ.

Д. Дрѣнски (д): Така ли се разбира?

Министъръ-председател А. Ляпчевъ: Тѣй, тѣй.

Министъръ В. Молловъ: Така се разбира.

Д. Дрѣнски (д): Значи срещу 90-тѣ милиона лева български могатъ да взематъ 270 милиона лева влогове. Това приблизително значи съ български пари да правятъ ипотечни заеми.

Министъръ-председател А. Ляпчевъ: Затуй се ограничава.

Председателствувашъ В. Димчевъ: Ще гласуваме. Къмъ чл. 13, пунктъ 6, отъ договора се предлага следната добавка: (Чете) „На всъки случай сумата на влоговетъ не може да надмине размѣра на дружествения капиталъ“.

Които приематъ това предложение, моля, да вдигнатъ рѣка. Болшинство, Събранието приема.

Докладчикъ Д. Апостоловъ (д. сг): (Чете)

ЗАКОНЪ*

за одобряване на договора, сключенъ между правителство на царство България, представено отъ министър на финансите, отъ една страна, и Блеръ & С-ие, Форенъ Корпорейшънъ, Ню-Йоркъ, и Лазардъ Бръдълъс & С-ие, Лимитедъ, Лондонъ, отъ друга страна“.

Председателствувашъ В. Димчевъ: Които приематъ заглавието на законопроекта, моля, да вдигнатъ рѣка. Болшинство, Събранието приема.

Докладчикъ Л. Апостоловъ (д. сг): (Чете § 1 — вж. прил. Т. I, № 14)

Комисията направи следните измѣнения:

Вместо „§ 1“ става „параграфъ единственъ“.

Следъ „Блеръ & С-ие“ навсъкѫде се прибавя запетая.

Навсъкѫде думитѣ „ипотечния кредитъ“ се замѣнятъ съ чутитѣ „ипотеченъ кредитъ“.

Въ третата алинея на чл. 7 думата „безвъзратно“ се замѣня съ думата „безусловно“.

Въ сѫщия членъ, четвърта алинея, думата „заявления“ се замѣня съ думата „държани“, а думитѣ „участвуваши въ“ се замѣнятъ съ думитѣ „участвуващи отъ“.

Къмъ края на сѫщия алинея следъ думитѣ „управителния съветъ“ се прибавяятъ думитѣ „по поелочитание“.

Въ втората алинея на чл. 8 думата „заложни“ се зачертка.

Въ първата алинея на чл. 10 къмъ края думитѣ „Той носъ“ се замѣнятъ съ думитѣ „Същиятъ носъ“.

Въ тоетата алинея на сѫщия членъ следъ думата „изначава“ се прибавяятъ думитѣ „отъ правителството“.

Въ шестата алинея на пунктъ 1 къмъ чл. 13 думата „освобождението“ се замѣня съ думата „издължаване“.

Въ пунктъ 4 къмъ чл. 13 думитѣ „временните ценни книжа“ се замѣнятъ съ думитѣ „пенниятъ книжа“.

Въ втората алинея на сѫщия пунктъ думитѣ „и заложничъ облигации“ се зачерткватъ.

Въ първата алинея на пунктъ 8 къмъ чл. 13 думата „заложни“ се зачертка.

Въ края на пунктъ 9 предъ думата „свободните“ се прибавя думата „отъ“.

Въ чл. 15 процентътъ „1%“ се замѣня съ думитѣ „едно на хиляда“.

Председателствувашъ В. Димчевъ: Които приематъ параграфъ единственъ, както се докладва, моля, да вдигнатъ рѣка. Болшинство, Събранието приема.

Пристигваме къмъ втора точка отъ дневния редъ — трето четене законопроекта за амбулантната търговия.

Моля г. секретаря да го прочете.

Секретарь Н. Търкалановъ (д. сг): (Прочита законопроекта изпълно, заедно съ поправките и прибавките, приети на второ четене)

Председателствувашъ В. Димчевъ: Които приематъ на трето четене законопроекта за амбулантната търговия, както се прочете, моля, да вдигнатъ рѣка. Болшинство, Събранието приема. (Вж. прил. Т. II, № 6)

Пристигваме къмъ следната точка на дневния редъ — докладъ на комисията по провѣрка на изборите.

Обаждатъ се: Нѣма пригответи доклади.

Председателствувашъ В. Димчевъ: Пристигваме къмъ пета точка отъ дневния редъ — докладъ на прошетарната комисия.

Има думата докладчикът г. Хинекъ Майеръ.

Ще се докладва по списъкъ III пореденъ № 32.

* За текста на законопроекта, принятъ на първо четене, вж. прил. Т. I, № 14.

Докладчикъ Х. Майеръ (д. сг): Константинъ Тифчевъ, отъ София, баща на убития през септемврийските събития, при преследване на разбойници, околийски началникъ въ Каплово, се жалва, че подиръ убийството на синъ му възнаграждението, което държавата въ полобчи случаи лава, е получила синята му, а на него и на жена му, като баща и майка на убития, не е отпусната никаква помощъ. Споредъ документъ, находящи се въ преписката, той се намира въ крайно бедно състояние.

Комисията е решила да ви предложи да му се отпусне единократна помощъ отъ 10.000 л. Моля Народното събрание да приеме това решение на комисията.

Отъ Министерството на финансите е отговорено, че осътаватъ на усмотрението на комисията.

Председателствувашъ В. Димчевъ: Има думата г. министъръ на финансите.

Министъръ В. Молловъ: Азъ нѣмамъ нито противъ, но комисията търбва да опредѣли отъ кой параграфъ на бюджета ще бѫде платена сумата. Споредъ мене, тя търбва да бѫде платена отъ параграфъ на бюджета по Министерството на вѫтрешните работи.

Докладчикъ Х. Майеръ: Отъ тамъ не отпускатъ.

Министъръ В. Молловъ: Само отъ тамъ може да бѫде платена тая сума, защото сумата, която е предвидена въ бюджета на държавните дългове за такива цели, е отдавна изчерпана и, следователно, отъ тамъ вече никаква помощъ не може да бѫде отпустната.

Н. Пѣдаревъ (д. сг): Комисията би търбвало да се съобразява съ кредититѣ, съ които се разполага презъ бюджетното упражнение.

Министъръ В. Молловъ: Разбира се.

Н. Пѣдаревъ (д. сг): Защото, като не се държи смѣтка за тия кредити, внася се само разстройство.

Докладчикъ Х. Майеръ: Отъ Министерството на вѫтрешните работи е отпустната помошь само на жената на убития.

Министъръ В. Молловъ: Съжалявамъ, нѣмаме кредитъ, че остане като старъ дългъ.

Докладчикъ Х. Майеръ: Нека има решение. Ще има надежда поне, че нѣкога ще получи.

Председателствувашъ В. Димчевъ: Безъ съгласието на министър на финансите не може да се гласува. Тогава търбва да се върне прошението отново въ комисията.

Министъръ В. Молловъ: Най-добре е да се върне въ комисията, да се види, какви сѫ разполагаемитѣ суми, и тогава да се разреши.

Председателствувашъ В. Димчевъ: Които приематъ предложението на г. министър на финансите, да се върне прошението въ комисията, за да се провѣри, отъ кой параграфъ на бюджета може да бѫде отпусната сумата, моля, да вдигнатъ рѣка. Болшинство, Събранието приема.

Н. Пѣдаревъ (д. сг): Това е желанието и на комисията. Ще се докладва отъ списъкъ I пореденъ № 11.

Докладчикъ Й. Гавалюговъ (д. сг): Г. г. народни представители! Подавани сѫ 5 молби отъ жителите на селата: Западно-Шивачево, Свобода, Малко-Търново и Воденичарово, Чирпанска околия, предметъ на които е било разпределението помежду тѣхъ на държавното пасбище „Насаплиски Бозалъкъ“.

Съ указъ № 212 отъ 23 априлъ 1905 г. е било потвърлено решението на XIII-то обикновено Народно събрание, взето въ заседанието му на 30 януари 1905 г., съ което решение държавната мера „Насаплий“ е била разпределена така: $\frac{2}{3}$ на с. Свобода, $\frac{1}{3}$ на с. Малко-Търново и $\frac{1}{3}$ на с. Западно-Шивачево.

Съ заповѣдъ № 1921 отъ 4 юли 1915 г. Министерството на земедѣлието е назначило комисия, която да приведе въ изпълнение това решение на Народното събрание. При разпределението на мерата, комисията е дала $\frac{1}{3}$ отъ ме-

рата на с. Западно-Шивачево, обаче не е спазила пропорцията по отношение на другите две села — Свобода и Малко-Търново.

Недоволни отъ решението на комисията, жителите на селата Свобода и Малко-Търново подали оплакване до Министерството на земеделието. Министерството назначава нова комисия, която разпределя заново мерата по начинъ, отъ който тия две села съм останали пакъ недоволни.

Следът това трите села: Западно-Шивачево, Свобода и Малко-Търново съм се споразумяли, за което е било съставено протоколъ на 3 януари 1926 г. Тогава е била изпратена на мястото нова комисия, която е разпределила мерата по начинъ, както е и решението на прошетарната комисия, а именно: (Чете) „Видоизменява се решението на ХIII обикновено Народно събрание, втора редовна сесия, отъ заседанието му на 30 януари 1905 г., публикувано съм указъ № 212 отъ 23 априлъ с. г. въ „Държавенъ вестникъ“ брой 92 отъ 4 май 1905 г. така:

„Преотстъпва се държавната мера „Насаплий“ въ размъръ на около 2 хиляди декара на селата: Западно-Шивачево, Малко-Търново и Свобода (по-рано назовавани: Карапетзелири, Чанлий и Али-паша), околия Чирпанска. При разпредълението на мерата да се запази пропорцията 3:2:1, като $\frac{3}{6}$ вземе с. Западно-Шивачево, $\frac{2}{6}$ — с. Свобода и $\frac{1}{6}$ — с. Малко-Търново. Частьта на всичко село ще има за граници ония, които съм нанесени съм черна непрекъсната линия на приложения къмъ преписката планъ, а именно: частта на с. Западно-Шивачево, около 1.000 декара, ще се ограничава на западъ отъ пасбището на същото село, а на северъ и югъ — отъ частните имоти на същото село, а на югозападъ и западъ — отъ линията, която излиза отъ точка Д, минава презъ точки Г, А, Б и В и оттамъ по права линия се сключва съм пътя, който отива за с. Воденичарово и навлиза въ нивите на същото село; 2. Частьта на с. Свобода, около 650 декара, ще има за граници: на изтокъ — частните ниви на с. Западно-Шивачево; на северъ — линията, която свързва граничните знаци въ пунктове Д, Г, А, Б и В и граничния знакъ между с. Малко-Търново и с. Свобода, който започва отъ точка В и свършива съм нивата на Киро Болевъ отъ с. Воденичарово; на западъ — частните ниви на с. Свобода, а на югъ — пасбището на същото село; 3. Частьта на с. Малко-Търново, около 350 декара, ще има за граници: на изтокъ — линията отъ точка В до пътя на с. Воденичарово; на югъ — граничния ровъ излиза отъ точка В и достига до нивата на Киро Болевъ отъ с. Воденичарово: на западъ и северъ — частните имоти на с. Малко-Търново и пасбището на същото село.

„Сумитъ, които съм внесени досега отъ съответните общини, ще се считатъ за внесени срещу сегашните имъ части, които получаватъ, безъ да довнасятъ или връщатъ нѣщо.

„Искането на с. Воденичарово да получи и то известна часть отъ същата държавна мера се оставя безъ последствие.“

Комисията, като прегледа това решение на прошетарната комисия отъ ХХI-то обикновено Народно събрание, нарича, че е правилно разпределена мерата между тия три села и потвърди това решение.

Моля почитаемото Народно събрание да го одобри.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Има думата г. министъръ на финансите.

Министъръ В. Молловъ: Г. г. народни представители! Азъ не знамъ, дали по този въпросъ има съгласието на Министерството на земеделието и държавните имоти.

Докладчикъ И. Гавалюговъ (д. сг): Въпросът е миналъ презъ тамъ. Била е назначена комисия, която е отишла на самото място и е определила размѣрътъ. Участвуващъ е и представителъ на Министерството на земеделието.

Министъръ В. Молловъ: Презъ коя сесия?

Докладчикъ И. Гавалюговъ (д. сг): Презъ ХХI-то обикновено Народно събрание.

Министъръ В. Молловъ: Тукъ се говори за измѣнение на едно решение на ХIII-то обикновено Народно събрание.

Докладчикъ И. Гавалюговъ (д. сг): Тази работа е започната отъ преди 20 години. Има указъ отъ 1905 г.

Г. Марковъ (з. в.): Мисля, че този въпросъ се разгледа и въ XIX-то обикновено Народно събрание.

Министъръ В. Молловъ: Въ решението на прошетарната комисия азъ не виждамъ, че въпросът се отнася до едно решение, взето отъ миналото Народно събрание. Виждамъ, че въпросът се отнася до едно решение на ХIII-то обикновено Народно събрание. Затуй питамъ, дали има по тоя въпросъ съгласието на г. министра на земеделието, защото се отнася до отстъпването на единъ държавенъ имотъ?

Докладчикъ И. Гавалюговъ (д. сг): Има указъ отъ 1905 г.

Министъръ В. Молловъ: Вие казвате, че ХХI-то обикновено Народно събрание се е произнесло по тоя въпросъ. ХХI-то ли, или ХIII-то?

Докладчикъ И. Гавалюговъ (д. сг): То е решение на ХIII-то обикновено Народно събрание, втора редовна сесия.

Министъръ В. Молловъ: Министърътъ на земеделието дали ли си е съгласието за това изменение на решението на ХIII-то обикновено Народно събрание?

Докладчикъ И. Гавалюговъ (д. сг): Министерството е изпратило комисия съм свой представител въм нея.

Министъръ В. Молловъ: Комисията е отишла на мястото и е дала мнение. Обаче г. министърътъ на земеделието, като отговоренъ министъръ, дали ли си е съгласието за това изменение на старото решение? Комисията си е комисия.

Докладчикъ И. Гавалюговъ (д. сг): Той е далъ наред да се свикатъ на самото място жителите на селата и да се спогодятъ.

Министъръ В. Молловъ: Има ли писмено съгласие на г. министра на земеделието? Това е важно.

Докладчикъ И. Гавалюговъ (д. сг): Въ съгласителния протоколъ, подписанъ отъ общинските съветници и отъ кметовете на въпросните села, се казва: (Чете) „Днесъ, на 3 януари 1926 г. . . .

Министъръ В. Молловъ: Добре, добре, но азъ пакъ питамъ: г. министърътъ на земеделието, като отговоренъ членъ на правителството, дали си е далъ съгласието? То е по-важно.

Докладчикъ И. Гавалюговъ (д. сг): Тази комисия, която е била изпратена да изслуша мнението на жителите, въм нея е участвуващъ и представителъ на Министерството на земеделието.

Министъръ В. Молловъ: Има ли мнение на г. министра на земеделието?

Докладчикъ И. Гавалюговъ (д. сг): Ние считаме, че като е отишла комисията, то е дало своето мнение.

Министъръ В. Молловъ: Азъ ще искамъ да се върне преписката обратно въ комисията и да се иска съгласието на г. министра на земеделието, защото въпросът се отнася до отстъпването на държавенъ имотъ.

Докладчикъ И. Гавалюговъ (д. сг): Прошетарната комисия, като е имала предъ видъ, че министърътъ на земеделието се е съгласилъ да изпрати комисия . . .

Министъръ В. Молловъ: После, вториятъ пунктъ отъ решението тръбва да бъде измененъ безъ друго. Въ него се казва, че сумитъ, които съм внесени досега отъ съответните общини, ще се считатъ за внесени срещу сегашните имъ части, които получаватъ, безъ да довнасятъ или връщатъ нѣщо. Ами ако съм получили по-големи части и съм внесли по-малко?

Докладчикъ И. Гавалюговъ (д. сг): Това е станало съмъхно съгласие.

Министъръ В. Молловъ: Това съгласие нѣма да бѫде признато отъ съответната администрация. Затуй, повтарямъ въпредътъ трѣба да се върне въ комисията и да се отнесе до г. министра на земедѣлието, който формално да си даде съгласието, или да откаже. Инакъ, ще трѣба да се почака, докато г. министъръ на земедѣлието дойде.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Които приематъ предложението на г. министра на финансите, преписката да се върне въ прошетарната комисия, за да вземе тя мнението на г. министра на земедѣлието и държавните имоти и следъ туй наново да я докладва, моля, да вдигнатъ рѣка Болшинство, Събранието приема.

Ще се докладва по сѫщия списъкъ I поредень № 14.

Докладчикъ И. Гавалюговъ (д. сг): Подадена е молбъ отъ софийския жител Радомиръ Гаевъ, бивши агентъ отъ Обществената бозонасност. Въ молбата си просителя излага, че е взелъ живо участие на 9 юни, че къмъ срѣдата на м. февруари 1924 г., когато са били преследвани анархисти, на ул. „Доростолъ“, сѫщо взелъ живо участие и като е вѣзъзълъ пръвъ въ кашата, въ която са били анархисти, той е билъ раненъ сериозно въ единия кракъ, следствие на което е трѣбало да се лѣкува. Той казва въ молбата си: (Чете) „При обиска една отъ стаите се оказа заключена. Влизайки презъ прозореца, за да провѣря стаята, бѣхъ посрещнатъ отъ пушечни вистрели, завѣрзахъ престрелка, въ която бѣхъ раненъ въ дѣсния кракъ и отведенъ на лѣчение въ Александровата болница. Следъ излизането ми отъ болницата, макаръ и не напълно здравъ, продължихъ дейността си като агентъ“.

По-нататъкъ въ молбата си казва сѫщо, че е открилъ и заловилъ известния анархистъ Саржилиевъ отъ с. Килифарево, заедно съ една печатница американка, че е билъ изпратенъ при погребението на генералъ Георгиевъ въ катедралата и при атентата е билъ раненъ въ сѫщия кракъ, че единъ месецъ следъ това е взелъ живо участие при заявилието на атентатора Иванъ Христовъ Пашата отъ село Елешница, който постави взрива въ Военния клубъ и който напоследъкъ е осъденъ на смъртъ.

За всички тѣзи негови заслуги той е билъ награденъ отъ Него Величество съ бронзовия медаль за заслуга съ корона, патентъ № 12.991, който е приложилъ къмъ молбата си.

Въпрѣки тази негова неуморна дейност като агентъ, въ последствие той е билъ уволненъ, понеже отъ раните, които е получилъ, е останалъ сакать, полугоденъ за работа.

Отпуснатата му е била еднѣжъ помошь въ размѣръ на 2.000 л., следъ туй друга въ размѣръ на 5.000 л.

Съ молбата си иска да му се отпустне известна помошь, защото има нужда отъ лѣкуване, което се вижда отъ медицинските свидетелства, които е приложилъ, та да може отчасти да подобри здравето си.

Комисията, като прегледа документите: наградата, дадена отъ двореца, медицинските свидетелства, издадени отъ лѣкари, и като взе предъ видъ заслугите му, реши да му се отпустне еднократна държавна помошь въ размѣръ на 15.000 л.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Има думата г. министъръ на финансите.

Министъръ В. Молловъ: Г. г. народни представители! Азъ пакъ ще кажа това, което казахъ и по предишното прошение: трѣба да се върне въ комисията, за да се опредѣли отъ кой параграфъ ще се плати исканата сума. Лицето е било служащъ по Министерството на вѫтрешните работи. Министерството на вѫтрешните работи има достатъченъ кредитъ за такива цели. Ако отъ този кредитъ са останали разполагаеми суми, азъ нѣмамъ абсолютно нищо противъ да се отпусне и тази сума. Обаче отъ кредита въ бюджета на Дирекцията на държавните дѣлкове е абсолютно невъзможно да се даде, защото този кредитъ е изчерпанъ. Следователно, и въ този случай, безъ да се гласува отъ Народното събрание съответна сума като свръхсмѣтенъ кредитъ, азъ не съмъ въ състояние да изпълня решението на Народното събрание.

Желателно е прошетарната комисия да направи едно заседание въ присѫствието на министра на финансите, за да видимъ съ какви кредити се разполага за такива цели. Ако въ решението на комисията се прибави, че сумата ще се плати отъ кредита въ бюджета на Министерството на вѫтрешните работи, азъ нѣмамъ нищо противъ. Но ако ще трѣба да се плаща отъ другъ параграфъ, абсолютно не

мога да изпълня решението на Народното събрание и, следователно, не съмъ съгласенъ съ това решение.

Докладчикъ И. Гавалюговъ (д. сг): Прошетарната комисия не е имала предъ видъ отъ кѫде ще се вземе сумата, а е имала предъ видъ заслугите на това лице. Имаше лица, пострадали отъ атентата, които получиха помощи по 80—100 хиляди лева, а това лице е получило само 2.000 л. Комисията намира, че даже и това е малко. Азъ настоявамъ да му се отпустне сумата.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Има думата народниятъ представител г. Никола Пѣдаревъ.

Н. Пѣдаревъ (д. сг): Г. г. народни представители! Азъ съмътамъ, че когато по решението на Народното събрание се отпускатъ помощи, не бива никога да се изпуска изъ предъ видъ, че помощите не могатъ да се дадатъ, ако има за тѣхъ опредѣленъ кредитъ. Азъ съмътамъ, че прошетарната комисия трѣбва да има това предъ видъ, когато удовлетворява молби за отпускане на помощи. Ако по това прошение и по много други, наредени въ списъците, се отпускатъ помощи безъ да се държатъ смѣтка за постановленията на закона за бюджета, отчетността и предприятиятия, азъ съмътамъ, че решенията на прошетарната комисия ще ни поставятъ много пати въ трудно положение. Такъ ние гласуваме помощи, като съмътамъ, че комисията се съобразява съ кредитите, които съмъ предназначени за изплащане на тия помощи. Ако тя взема решения за отпускане на помощи вънъ отъ тѣзи кредити, ние ще изпадаме, както казахъ, въ едно много трудно положение.

Ето защо, искането на г. министра на финансите не само че е право, но комисията би трѣбало да го има предъ видъ при отпускането на всѣка помощъ на частни лица.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Които приематъ предложението на г. министра на финансите, да се върне прошението въ прошетарната комисия, за да се опредѣли отъ кой параграфъ на бюджета може да се отпусне тази помощъ, моля, да вдигнатъ рѣка. Болшинство, Събранието приема.

Ще се докладва по списъкъ III поредень № 43.

Докладчикъ Х. Майеръ (д. сг): Г. г. народни представители! Народообразователното дружество въ гр. Троянъ моли да му се отпустне едно място въ града, описано въ прошението, което държавата е придобила отъ кооперація „Освобождение“ на основание на закона за защита на държавата. Министерството на земедѣлието и държавните имоти, на което е било пратено прошението, отговаря: (Чете) „Въпросното място е бивша собственост на разтуреното общо работническо кооперативно дружество „Освобождение“ и съгласно опредѣлението № 1 отъ 2 април 1924 г. на Върховния касационенъ съдъ по силата на чл. 1 и 16 отъ закона за защита на държавата собствеността на мястото мина върху последната.“

„Като имамъ предъ видъ маломѣрността на мястото отъ една страна и отъ друга страна целта, за която се иска то отъ горепоменатото Народнообразователно дружество, на мнение съмъ да му се подари исканото държавно място, което да му послужи за казапата цел.“

Отъ името на комисията моля Народното събрание да одобри решението на прошетарната комисия: да се подари туй място на Народнообразователното дружество въ гр. Троянъ.

Нѣкой отъ земедѣлцитѣ: Да се обясни какво е това дружество.

Г. Семерджиевъ (д. сг): Читалище.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Които приематъ решението на прошетарната комисия, да се отстѫпи безплатно на Народнообразователното дружество въ гр. Троянъ държавното място, бивше на кооперація „Освобождение“, находящо се въ сѫщия градъ, отъ 9 ара, при съседи: пътъ, Въла Гечева, Вълева, Стойко Казанджиевъ (сега Йовка А. Балевска) и общинско място, за построяване върху него дружественъ театъръ, моля, да вдигнатъ рѣка. Болшинство, Събранието приема.

Ще се докладва по списъкъ I поредень № 132.

Докладчикъ А. Узуновъ (мак): Ще докладвамъ молбата на Ката Петрова Еленкова, за себе си и като представителка на малолѣтните си деца. Просителката, отъ с. Лакат-

никъ, Софийско, моли да се опрости сумата, начетена на покойния имъ наследодател, съпругъ и баща Петър Еленковъ като бившъ касиеръ на комитета за подпомагане бедните войнишки семейства презъ време на войната.

Покойният Петър Еленковъ, като секретарь-библиотекаръ въ с. Лакатникъ, презъ 1915—1918 г. е билъ и касиеръ на местния комитетъ за подпомагане войнишките семейства, и като такъвъ, не се отчель предъ централния комитетъ за подпомагане войнишките семейства, вследствие на което, съ постановление № 822 отъ 1 юлий 1922 г. наследниците му съмъ били осъдени да платятъ на казания централенъ комитетъ за подпомагане войнишките семейства сумата 5.398 л. 75 ст. и лихви 2.051 л. 50 ст. или всичко 7.450 л. 25 ст.

Имотното състояние на наследниците се състои отъ пенсия, само 76 л. месечно, необработваемъ имотъ 1 декаръ. Башата на покойния е съвършено старъ.

Понеже семейството е многочислено, намира се въ мизерия и нѣма никакви приходи, комисията намира, че следва да му се опрости въпросната сума, още повече че е незначителна.

Министъръ В. Молловъ: Има ли съгласие отъ съответното министерство?

Докладчикъ А. Узуновъ (мак): Прошението не е изпръщано.

Министъръ В. Молловъ: Азъ ще моля да се изпрати тази молба на съответното министерство, за да я проучи. Безъ съгласието на съответното министерство, моля да не се внасят тукъ молби за разглеждане.

Председателствующа В. Димчевъ: Които приематъ предложението на г. министра на финансите, да се върне прошението въ прошетарната комисия, за да поиска тя съгласието на респективния министър и иначе да го докладва тукъ, моля, да вдигнатъ рѣка. Болшинство, Събранието приема.

Ще се докладва по списъкъ I. пореденъ № 134.

Докладчикъ А. Узуновъ (мак): Молба отъ Злата Рафаилова Стоянова, за себе си и като представителка на малолѣтните деца на покойния капитанъ Рафаилъ Стояновъ, отъ гр. Сливенъ. Съ тая молба се иска да се опрости една сума за липса на дървени вѫглища, за които се държи отговоренъ покойниятъ капитанъ Рафаилъ Стояновъ, като началникъ на клона на Ямболския резервънъ магазинъ при гарата Странджа.

Покойниятъ мажъ на просителката, капитанъ Рафаилъ Стояновъ, е билъ на съръхсрочна служба въ 11 пехотенъ сливенски полкъ и като фелдфебель е взелъ участие въ Балканската война, награденъ е билъ съ кръстъ за храброст и повишенъ въ офицерски чинъ, следъ това е участвувалъ и въ Общоевропейската война. Следъ войната е станалъ началникъ на клона на Ямболския резервънъ магазинъ въ Анхиало, а после въ с. Странджа. Помощникъ му е билъ Димитъръ Илиевъ. Тамъ се явила една липса отъ 4.937 килограма дървени вѫглища, съ което е оценилъ държавата съ 2.244 л.

Министерството на финансите съ постановление № 119 отъ 15 декември 1924 г. е задължило него и помощника му Димитъръ Илиевъ да заплатятъ тая сума отъ 2.244 л. съ лихвите. Това постановление било издадено следъ неговата смърть и съпругата му не го обжалвала, защото нищо не знала отъ смъртката на мажа си.

Отъ приложеното къмъ преписката удостовѣрение се вижда, че семейството на покойния капитанъ Рафаилъ Стояновъ е голъмо и се намира въ крайно бедно състояние.

Комисията е на мнение да се опрости сумата.

Министъръ В. Молловъ: Има ли съгласие отъ министерството?

Докладчикъ А. Узуновъ (мак): Нѣма.

Министъръ В. Молловъ: Тогава азъ по никой начинъ не мога да се съглася. Това е една процедура, установена отъ правилника на Народното събрание — че всички подобни прошения се изпращатъ предварително за мнение въ съответното министерство; това министерство прави своите разследвания и следъ това, възь основа на тия разследвания, прошетарната комисия има по-голъма възможност да се произнесе правилно. Ако данните въ слу-

чая съмъ такива, каквито ги докладва г. докладчикътъ, безъ съмнение е, че и министерството ще си даде съгласието, но трѣба да се иска това съгласие.

Азъ сега не съмъ въ състояние да дамъ съгласие за едно подобно решение.

Председателствующа В. Димчевъ: Моля, които приематъ предложението на г. министра на финансите, щото докладваното прошение да се върне въ прошетарната комисия, за да иска тя съгласието на респективното министерство и иначе да го докладва тукъ, да вдигнатъ рѣка. Болшинство, Събранието приема.

Ще се докладва по същия списъкъ пореденъ № 135.

Докладчикъ А. Узуновъ (мак): Подадена е молба отъ артиста Матей Икономовъ, съ която моли да му се отпустне единократна помошъ отъ 100.000 л., понеже билъ въ крайна мизерия.

Министерството на финансите е дало мнение да му се отпустне народна пенсия.

Н. Пѣдаревъ (д. сг): На кого?

Докладчикъ А. Узуновъ (мак): На артиста Матей Икономовъ.

Комисията, имайки предъ видъ лошото материалино положение на Матей Икономовъ и неговите заслуги въ културното поприще на родината, като артистъ и театраленъ децъ, реши да му се отпустне народна пенсия въ размеръ 1.000 л. месечно.

Д. Жостовъ (мак): Ако отпустнете на Матей Икономовъ сега народна пенсия отъ 1.000 л., утре ще имате 300 заявления за пенсии. Азъ моля да не му се отпуска.

Председателствующа В. Димчевъ: Има думата народниятъ представител г. Петър Анастасовъ.

П. Анастасовъ (с. д.): Г. г. народни представители! Не бихъ взелъ думата, ако не бѣше се противопоставиль на решението на комисията г. Жостовъ. Прошетарната комисия още презъ XXI то обикновено Народно събрание бѣше решила въпроса въ полза на Матей Икономовъ. Заслугите на Матей Икономовъ не съмъ заслуги на обикновенъ актьоръ въ България. Независимо отъ това, вие знаете сигурно, тежкото положение на неговата жена. Отъ 15 години тя е на легло, болна отъ туберкулоза. Струва ми се, че не бива да се прави въпросъ, още повече, когато министърътъ на финансите е далъ съгласието си. Освенъ това отпуска му се само 1.000 л. месечна пенсия. Азъ мисля, че Матей Икономовъ и Мария Икономова, неговата съпруга, заслужаватъ една такава народна пенсия.

Н. Пѣдаревъ (д. сг): Нека Народниятъ театъ да предвиди въ бюджета си разходи за такива пенсии.

Председателствующа В. Димчевъ: Ще се гласува. Които приематъ решението на комисията да се отпусне на Матей Икономовъ, отъ гр. София, народна пенсия въ размеръ 1.000 л. месечно, моля, да вдигнатъ рѣка. Болшинство, Събранието приема.

Има думата докладчикътъ г. Хинекъ Майеръ.

Ще се докладва по същия списъкъ пореденъ № 44.

Докладчикъ Х. Майеръ (д. сг): Г. г. народни представители! Следъ свършването на войната 36. козлудуйски полкъ е подариъл 159 кубика дървень материалъ, който е ималъ въ казармата, на Орѣховското общиско управление, за да не попадне материалътъ въ ръжетъ на съюзниците. Общинското управление е употребило материалъ за постройка на гимназия. Интендантското отдѣление при Министерството на войната, обаче, е дало подъ сѫдъ Орѣховската община за 103.805 л. — стойността на този дървень материалъ, който е билъ подаренъ и който общината е употребила за постройка на гимназия. Държавниятъ адвокатъ въ Видинъ, който води процеса, е посъветвалъ общината да се обърне къмъ Народното събрание съ молба да ѝ се опрости стойността на дадения материалъ, защото тя, общината, е подарила на полка земи и други работи на стойността много по-голъма, отколкото е стойността на подарения ѝ материалъ, който е купенъ презъ 1906 г. за 6.737 л.

Предъ видъ на тѣзи обстоятелства, комисията реши да предложи да се съгласите да се опрости на Орѣховското общиско управление сумата 103.805 л., стойностъ на 159 кубически метра дървень материалъ, подаренъ на общината отъ полка и употребенъ за постройка на гимназия.

Министъръ В. Молловъ: Кой е кредиторътъ?

С. Савовъ (д. сг): Полкътъ.

Министъръ В. Молловъ: Има ли съгласието на Министерството на финансите?

Докладчикъ Х. Майеръ (д. сг): Нѣма.

Министъръ В. Молловъ: Принципиално ще трѣба да се върне преписката въ комисията, за да се получи съгласието на Министерството на финансите; иначе азъ нѣмамъ нищо противъ.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Има думата народниятъ представител г. Стоименъ Савовъ.

С. Савовъ (д. сг): Отъ доклада на г. докладчика явствува, че дървениятъ материалъ, ако не е билъ предаденъ отъ военните власти на общината, щълъ е да бѫде разграбенъ и тогава никой не би го дирилъ. Понеже този дървенъ материалъ е билъ на войсковата част, която го е предадала на общината, и понеже общината го е употребила за постройка на училище, а не е употребенъ за частна работа, азъ моля народното представителство да се съгласи да приеме решението на прошетарната комисия. Полкътъ нищо нѣма да загуби отъ това, защото, както тази община, така и много отъ нашите общини, напр. въ Шуменъ, сѫ дали на полковетъ свои земи, които ако държавата ги заплати, кой знае колко милиони лева ще отидатъ. Въ случаи държавата нѣма да има загуба.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Има думата г. министъръ на финансите.

Министъръ В. Молловъ: Г. г. народни представители! Тогава, ако е тѣй, азъ правя въпросъ на довѣrie. Всѣко прошение трѣба да ми се презъ Министерството на финансите. Ето каде е въпросътъ. Азъ по сѫщество въ случаи нѣмамъ нищо противъ, обаче, прошението трѣба да ми се презъ министерството, трѣба да се изпълни тази формалностъ. Трѣба да установимъ една система на работа. Нека ми се единъ денъ докато се даде отговоръ отъ Министерството на финансите.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Които приематъ предложението на г. министра на финансите, това прошение да се прати въ Министерството на финансите за мнение, моля, да вдигнатъ рѣка. Болшинство, Събраницето приема.

Ще се докладва по списъкъ I пореденъ № 16.

Има думата докладчикъ г. Григоръ Коцевъ.

Докладчикъ Г. Коцевъ (д. сг): Г. г. народни представители! Постъпило е заявление отъ Василка Иванъ Андрейчева, отъ София, съпруга на дългогодишния гимназиаленъ учител и директоръ при софийските гимназии, Иванъ Андрейчевъ, който се е поминалъ презъ 1917 г. Презъ 1918 г., тя, нѣмайки съ какво да се препитава, се опитала да произвежда боя за обуша, за което е била обложена съ данъкъ занятие отъ 2.507 л. Понеже не е успѣла да произведе абсолютно нищо, тя моли да ѝ бѫде опростенъ този данъкъ. Министерството на финансите е дало съгласието си да ѝ се опости тая сума отъ 2.507 л.

Комисията взе решение въ сѫщия смисълъ и ви моля да приемете нейното решение.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Които приематъ решението на прошетарната комисия, да се опости на Василка Иванъ Андрейчева, отъ гр. София, сумата 2.507 л., дължими като данъкъ занятие, моля, да вдигнатъ рѣка. Болшинство, Събраницето приема.

Ще се докладва по списъкъ III пореденъ № 21.

Докладчикъ Г. Коцевъ (д. сг): Г. г. народни представители! Постъпило е заявление отъ Илия Д. Славовъ, инвалидъ, живущъ въ София ул. „Доспатъ“ № 35. Той е инвалидъ отъ 1912 г., пострадалъ при изпълнение на служебните си обязанности, има загубена сто на сто работоспособност и е лишенъ отъ възможността да се препитава. Понеже ималъ нужда отъ лѣчение, моли чрезъ Министерството на финансите да му се отпусне помощъ, за да може да се лѣкува. Има медицинско свидетелство, издадено отъ д-ръ Данаджиевъ, съ което се установява, че Илия Славовъ не може самъ да си обслужва.

Отъ Министерството на финансите заявлението е препратено до прошетарната комисия безъ мнение.

Пршетарната комисия, като го разгледа, реши да се отпусне на Илия Славовъ еднократна помошъ отъ 10.000 л. Обаче сега преди малко говорихъ съ г. министра на финансите и той се противопостави на това. Комисията, обаче, съ на мнение, че този инвалидъ заслужава тази помошъ.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Има думата г. министъръ на финансите.

Министъръ В. Молловъ: Вижте, г. г. народни представители, въ какво се заключава въпросътъ. Лицето е инвалидъ-пенсионеръ, получава пенсия по закона за инвалидните пенсии, и сега, извѣнъ тази пенсия, която му се вижда малка — и може да е малка — то се отнася до Народното събрание и иска една извѣнредна помощъ. Ако трѣгнемъ изъ този пожътъ, тогава съ прошението ще измѣнимъ закона за инвалидните пенсии. Заради това азъ казахъ на г. докладчика, че, въпрѣки всичките ми съчувствия къмъ просителя, ще моля народното представителство да отхвѣрли решението на прошетарната комисия. Законътъ за инвалидните пенсии се преработва понастоящемъ въ Дирекцията на държавните дългове — пенсионното отдѣление — както се преработва и другиятъ законъ за пенсии, за да можемъ да дойдемъ до едно положение да опредѣлимъ едни справедливи размѣри на всички пенсии, споредъ възможността на държавата, и за да освободимъ и Народното събрание, и прошетарната комисия, и всички останали лица, предъ които подобни ходатайства се вършатъ, отъ такива прошения. Защото, съгласете се, ако ние сега отпуснемъ помощъ, при сѫщата инвалидностъ ще трѣба да отпуснемъ и на други лица. Има ли нѣкакво ограничение въ туй отношение? Нѣма. Всичките сѫ еднакво нещастни, еднакво заслужили, и еднакво заслужаватъ помощъ отъ държавата.

Именно, за да запазимъ единъ принципъ на справедливост и на еднаквост, азъ не бихъ се съгласилъ съ онова, което се докладва отъ името на прошетарната комисия.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Които приематъ предложението на комисията, моля, да вдигнатъ рѣка. Менчество, Събраницето не приема.

Има думата докладчикъ г. Ангелъ Узуновъ.

Ще се докладва по списъкъ III пореденъ № 153.

Докладчикъ А. Узуновъ (мак): Цвѣтана Димитрова, отъ гр. Пловдивъ, моли да ѝ се опости сумата 2.000 л., за която покойниятъ ѝ съпругъ Стефанъ Димитровъ останаъ неочетенъ като бившъ оклийски началникъ въ гр. Правище през време на войната.

На покойния ѝ мажъ Стефанъ Димитровъ, като оклийски началникъ презъ Балканската война въ гр. Правище, му билъ даденъ авансъ 4.000 л. отъ Главното тилово управление. Оправдалъ е 2.000 л. Главната ликвидационна комисия при Министерството на финансите иска и другите 2.000 л.

Всичките книжа мажътъ ѝ оставилъ въ гр. Правище при бѣгството му въ 1913 г.

Министерството на финансите е на мнение да се опости това задължение.

Молителката представлява удостовѣрение, отъ което се вижда, че е вписана въ списъка на бедните на Пловдивската община.

Понеже молителката е крайно бедна, комисията е на мнение да ѝ се опости това задължение.

Министъръ В. Молловъ: Съгласенъ съмъ, щомъ прошението е минало по реда.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Които сѫ съгласни да се опости на Цвѣтана Ст. Димитрова, отъ гр. Пловдивъ, сумата 2.000 л., за която покойниятъ ѝ съпругъ Стефанъ Димитровъ останаъ неочетенъ, като бившъ оклийски началникъ въ гр. Правище презъ време на войната, моля, да вдигнатъ рѣка. Болшинство, Събраницето приема.

Ще се докладва по сѫщия списъкъ пореденъ № 154.

Докладчикъ А. Узуновъ (мак.): Евгения Хр. Крушева, отъ София, моли да ѝ се опости сумата 2.230 л., за която покойниятъ ѝ синъ, поручикъ Иванъ Христовъ Антоновъ, е признатъ за неиздѣлженъ по постановление № 3.805 отъ 29 декември 1924 г. на Върховната съдебна палата, първо отдѣление.

Поручикъ Иванъ Христовъ Антоновъ, отъ София, е получилъ отъ дивизионното интенданство авансъ 16.350 л. Отъ този авансъ не е спрдавалъ само 2.230 л., съ която сума Върховната съдебна палата, съ постановление № 3.805 отъ 29 декемврий 1924 г. го с начела.

Поручикъ Иванъ Христовъ Антоновъ е починалъ през време на войната. Представено е общинско удостовърение, издадено отъ Столичната община, № 656 отъ 22 февруари 1924 г., отъ което се вижда какво е нейното материалино положение.

Министерството на финансите е съгласно да се удовлетвори молбата ѝ, понеже е крайно бедна.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Които приематъ да се опрости на Евгения Хр. Крушева, отъ гр. София, сумата 2.230 л., за която покойниятъ ѝ синъ, поручикъ Иванъ Христовъ Антоновъ, е признанъ за неиздълженъ предъ държавното съкровище, по постановление № 3.805 отъ 29 декемврий 1924 г. на Върховната съдебна палата, първо отдѣление, моля, да вдигнатъ ръка. Болшинство, Събранието приема.

Г-да! Понеже дневниятъ редъ е изчерпанъ, ще опредѣлимъ дневния редъ за следующето заседание.

Г. Ангеловъ (д. сг): Искамъ думата по дневния редъ.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Имате думата.

Г. Ангеловъ (д. сг): Г. г. народни представители! Азъ бъхът внесълъ едно законодателно предложение за изменение и допълнение на чл. чл. 786 и 792 отъ търговския законъ, което бъше сложено на дневенъ редъ. Но въ мое отъствие — азъ бъхъ боленъ и не съмъ присъствувалъ тогава — не знамъ по какви съображения то е снето отъ дневния редъ. И азъ не го виждамъ въ днешния дневенъ редъ.

Съгласно конституцията и правилника за вътрешния редъ на Народното събрание не може отъ дневния редъ да бѫде снето едно законодателно предложение, освенъ ако Народното събрание, народните представители решатъ това. Отъ друга страна азъ заявявамъ, че не съмъ оттеглилъ това свое законодателно предложение. Предполагамъ да е станало грѣшка.

Азъ моля да се постави на дневенъ редъ това мое законодателно предложение, защото азъ, като вносителъ, не съмъ го оттеглилъ. Правилникътъ за вътрешния редъ на Народното събрание, както казвамъ, а също така и конституцията сѫ много ясни. Едно законодателно предложение не може да се оттегли, освенъ ако народните представители решатъ това.

К. Томовъ (з): То не е разгледано.

Н. Нѣдаревъ (д. сг): Бѫне поставено за разглеждане, по вносителътъ го оттегли.

Г. Ангеловъ (д. сг): Азъ съмъ вносителъ на предложението, г-да, и заявявамъ, че не съмъ го оттеглилъ и нѣма да го оттегля. Азъ заявявамъ, че ще искамъ да говоря по

предложението. Ако почитаемитѣ народни представители, следъ моето изложение по това законодателно предложение, го отхвърлятъ, то е другъ въпросъ.

Ц. Брышляновъ (д. сг): Ще трѣбва да се внесе отново.

Г. Ангеловъ (д. сг): Нѣма защо да се внесе отново. Азъ не съмъ го оттеглилъ. То ще трѣбва да се постави на дневенъ редъ.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Когато опредѣляме дневния редъ, тогава ще гласуваме да се постави на дневенъ редъ и Вашето предложение, г. Ангеловъ.

Г. Ангеловъ (д. сг): Азъ не съмъ го оттеглилъ. Азъ съмъ вносителъ.

И. Петровъ (з): Нека се постави на дневенъ редъ.

И. Бояджийски (д. сг): Двама сме вносители на това предложение — азъ и г. Герасимъ Ангеловъ. Г. Герасимъ Ангеловъ отъстъствуваше и азъ оттеглихъ предложението.

Г. Ангеловъ (д. сг): Предложението е подписано отъ 60 души народни представители; азъ съмъ първиятъ вносител и заявявамъ, че не мога да го оттегля.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Г-да! Бюрото ви предлага за утреинното заседание да имаме следния дневенъ редъ:

1. Трето четене законопроекта за одобряване договора за създаване на българската ипотекарна банка;

2. Одобряване предложението за одобрение V-то постановление на Министерския съветъ, взето въ заседанието му отъ 10 май 1927 г., протоколъ № 28.

3. Одобряване предложението за одобрение XXVIII-то постановление на Министерския съветъ, взето въ заседанието му отъ 28 ноември 1927 г., протоколъ № 69.

4. Първо четене на тълкуватния законопроектъ по приложението на чл. 10, алияна първа, отъ закона за окрайните съвети, въ свръзка съ чл. 144, алияна четвърта, отъ избирателяния законъ.

5. Докладъ на комисията по провѣрка на изборите;

6. Докладъ на прошетарната комисия.

Има предложение отъ г. Герасимъ Ангеловъ за туряне на дневенъ редъ законодателното предложение за изменение и допълнение на чл. чл. 786 и 792 отъ търговския законъ, внесено отъ него и отъ Илия Бояджийски, обаче оттеглено отъ последния.

Които приематъ предложението на г. Герасимъ Ангеловъ, да се постави на дневенъ редъ това законодателно предложение, моля, да вдигнатъ ръка. Болшинство, Събранието не приема.

Които приематъ прочетения отъ менъ дневенъ редъ за утреинното заседание, моля, да вдигнатъ ръка. Болшинство, Събранието приема.

Вдигамъ заседанието.

(Вдигнато въ 17 ч. 55 м.)

Подпредседателъ: **В. Димчевъ**

Секретарь: **Н. С. Търкалановъ**

Началникъ на Стенографското отдѣление: **Д. Антоновъ**

СЪДЪРЖАНИЕ

Стр.		Стр.
Отпуски разрешени на народните представители:		
Цено Табаковъ, Калоянъ Маноловъ, д-ръ Борис Николовъ, Тодоръ Кожухаровъ, Станю Златевъ, Станимиръ Георгиевъ, Кънчо Кънчевъ, Стефанъ Нѣйчевъ, Недѣлчо Тоналовъ, Георги Енчевъ, Вълчо Даскаловъ, Григоръ Реджовъ и Петъръ Миновъ		485
Запитвания:		
1. Отъ народния представител С. Омарчевски къмъ министъръ-председателя и министра на външните работи и изпълненията, пита: 1. Намира ли правителството за удобно да изложи най-подробно на народното представителство какви сѫ неговите постъпки, които то е направило предъ. Обществото на народите за склоняването на едини държави за съюз, какъв сѫ посредният тия негови постъпки и въ какво изобщо положение стои цѣлятъ този въпросъ	485	
2. Намира ли правителството за удобно и необходимо да вдигне незабавно военното положение въ Петричкия и Кюстендилския окръзи, предъ видъ на това, че причините, които сѫ го наложи, сѫ премахнати (Съобщение)	485	
2. Отъ народните представители: П. Миновъ, Г. Чешмеджиевъ, С. Омарчевски, Д. Нейковъ, Ц. Стоянчевъ, Н. Петковъ и И. П. Йинчевъ къмъ министъръ-председателя и председателя на Народното събрание — молятъ да се съобщи защо законодателното имъ предложение за амнистия съ дата 21 юли 1927 г. не е поставено на дневен редъ (Съобщение)	485	
Питане отъ народния представител С. Златевъ къмъ министра на земедѣлието и държавните имоти — пита: за причините, по които не е изплатена стойността на избитите коне и кобили, заради отъ болестта „сапъ“ (Съобщение)	485	
Предложения:		
1. За одобряване V-то постановление на Министерския съветъ, взето въ заседанието му на 10 май 1927 г., протоколъ 28 (Съобщение)	485	
2. За одобрение ХХVIII-то постановление на Министерския съветъ, взето въ заседанието му на 28 ноември 1927 г., протоколъ № 69 (Съобщение)	485	
Законопроекти:		
1. За организация на ипотеченъ кредитъ (Трето четене)	485	
2. За одобряване договора за създаване на българска ипотекарна банка (Второ четене)	486	
3. За амбуланти търиовия (Трето четене)	487	
4. За измѣнение и допълнение чл. чл. 786 и 792 отъ търговския законъ (Декларация отъ вносителя Г. Ангеловъ, че той не е отеглялъ настоящия законопроектъ)	492	
Прошения:		
1. Тивчевъ Константий отъ гр. София — моли да му се отпусне помощъ за убития му презъ септемврийските събития, при преследване на разбойници, синъ Николай Тивчевъ, околийски началникъ въ Карлово (заявлението се връща нарано въ комисията, за да се провѣри отъ кой параграфъ на бюджета може да му бѫде отпусната исканата помощъ)	487	
2. Воденичарово, Малко-Търново, Свобода и Западно-Шивачево, села отъ Чирпанска околия, отъ жителите — молятъ да имъ бѫде разпределено помежду тѣхъ държавното пасбище „Насиплийски Бозалъкъ“ (Прошението се връща въ прошетарната комисия, за да вземе тя мнението	491	
на министра на земедѣлието и държавните имоти и следъ туй наново да го докладва)		487
3. Гацевъ Радомиръ отъ гр. София, бившъ агентъ отъ Обществената безопасност — моли да му се отпусне държавна помощъ, като раненъ презъ м. февруари 1924 г. при преследване на анархисти на ул. „Доростолъ“. (Прошението се връща въ прошетарната комисия, за да се опредѣли отъ кой параграфъ на бюджета може да му се отпусне помощъ)	489	
4. Народообразователното дружество въ гр. Троянъ — отстъпва се бесплатно на народообразователното дружество въ гр. Троянъ държавното място, бивше на кооперация „Освобождение“, находящо се въ същия градъ, отъ 9 ара, при съседи: пътъ, Въла Гечова Вълевса, Стойко Казанджиевъ (сега Иовка А. Балевска) и общинско място, за построяване върху него дружественъ театъръ)	489	
5. Еленкова Ката Петрова, отъ с. Лѫкатникъ, Софийско — за себе си и като представителка на малолѣтните си деца — моли да ѝ се опрости сумата 7.450 л. 25 ст. начисена на покойния имъ наследодатель Петъръ Еленковъ, като бившъ касиеръ на комитета за подпомагане бедните войнишки семейства презъ време на войната. (Прошението се връща въ прошетарната комисия, за да се поисква съгласието на съответния министъръ, следъ което наново да го докладва)	489	
6. Стоянова Злата Рафаилова, отъ гр. Сливенъ — за себе си и като представителка на малолѣтните си деца — моли да ѝ се опрости сумата 2.244 л., стойностъ на 4.937 кгр. дървени въглища, съ която покойниятъ ѝ мажъ капитанъ Рафаиль Стояновъ е ощетилъ държавата, като началникъ на клона на Ямболския резервенъ магазинъ при гарата Странджа (Прошението се връща въ прошетарната комисия, за да се иска съгласието на респективния министъръ, която наново да го докладва)	490	
7. Икономовъ Матей, артистъ, отъ гр. София — отпуска му се народна пенсия въ размеръ 1.000 л. месечно	490	
8. Орѣховското градско общинско управление — моли да му се опрости сумата 103.805 л., стойностъ на подаренъ му следъ войната отъ 36. Козлодуйски полкъ 159 кубика дървенъ материалъ (Прошението се връща въ прошетарната комисия, за да се иска съгласието на Министерството на финансите)	490	
9. Андрейчева Василка Ив., отъ гр. София — опроверга ѝ се сумата 2.507 л., дължими като данъкъ занятие	491	
10. Славовъ Илия Д., инвалидъ, живущъ въ гр. София, моли да му се отпустне държавна помощъ за лѣчение (Неприето)	491	
11. Димитрова Цвѣтана, отъ гр. Пловдивъ — опроверга ѝ се сумата 2.000 л., за която покойниятъ ѝ съпругъ Стефанъ Димитровъ останалъ неочетенъ като бившъ околийски началникъ въ гр. Правицѣ презъ време на войната	491	
12. Крушеева Евгения Хр., отъ гр. София — опроверга ѝ се сумата 2.230 л., за която покойниятъ ѝ синъ поручикъ Иванъ Христовъ Антоновъ е признатъ за неиздѣлженъ предъ държавното стъкровище по постановление № 3.805 отъ 29 декември 1924 г. на Върховната смѣтна палата, I отдѣление	491	
Дневен редъ за следующето заседание		492